

Kauniaisten nuorisotalon väistötila

332/10.03.02/2019

NUORV 30.09.2019 § 21

Lisätiedot:

kulttuuri- ja vapaa-aika päällikkö

Anders Lindholm-Ahlefeldt, puh. 050 366 4251

etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Taustatietoa

Kauniaisten nuorisotalo on valmistunut vuonna 1909 Kauniaisten ensimmäiseksi koulurakennukseksi. Rakennuksen rakennutti vuonna 1907 perustettu yksityinen Grankulla samskola, joka oli rakennuksen ensimmäinen ja pitkäaikaisin käyttäjä. Rakennuksen suunnitteli arkkitehti Waldemar Aspelin. Vuonna 1912 rakennusta laajennettiin arkkitehti Alarik Tawaststjeran laatimien suunnitelmien mukaisesti. Pienempiä laajennuksia tehtiin myös vuosina 1949 (H.A. Ekholm) ja 1954 (P.G. Gylden). Rakennus on peruskorjattu edellisen kerran vuosina 1977-80, jolloin se muutettiin nuorisotaloksi.

Kauniaisten nuorisotalon kerrosala on n. 1 138 m². Rakennuksen kantava runko on hirsirakenne. Vesikatto on peltikate. Rakennus on suojeltu sr-merkinnällä ja rakennusta ei saa purkaa eikä siinä saa suorittaa sellaisia korjaus- ja muutostöitä, jotka turmelevat julkisivujen ja vesikattojen rakennustaiteellisia ja historiallisia arvoja.

Keväällä 2017 nuorisotalon todettiin olevan niin huonossa kunnossa, että siellä oleva toiminta siirrettiin väistötiloihin eri puolille kaupunkia. Varsinaisen tiloista muuttaminen tapahtui kesän ja syksyn 2017 aikana. Kulttuuri- ja vapaa-aikatoimen hallinto, liikuntapalveluiden hallinto, kulttuuripalvelut sekä nuorisopalveluiden toimistotilat siirrettiin osoitteeseen Pohjoinen Heikelintie 12. Tilaan ei ollut mahdollista saada toimivia bänditiloja ilman huomattavaa remontointia ja lisäksi nuoret kokivat kiinteistön sijainnin syrjäiseksi, mikä teki tilasta haastavan nuorisotilaksi. Vaihtoehtoinen ratkaisu nuorisotilan puutteeseen esitettiin kirjaston toimesta, jossa oli jo jonkin aikaa esiintynyt nuorten häiriökäyttäytymistä.

Nuorisotila avattiin 2.10.2017 Kauniaisten kirjaston entiseen lehtilukusaliin. Kirjaston henkilökunta on ollut järjestelyihin erittäin tyytyväinen, vaikka nuorisotyön näkökulmasta tila on niukka ja aika ajoittain ääriään myöten täynnä (noin 30 nuorta/ilta, mikä vastaa nuorisotalon nuorisotilan asiakasmääriä). Partiolaislippukunta Toimen pojille löydettiin tila osoitteessa Kavallintie 14, jonne sittemmin myös partiolaislippukunta Oravanmarjat on osoitettu. Muille nuorisotalon käyttäjille mm. kansalaisopistolle, Kauniaisten musiikkijuhlille sekä taiteen perusopetusta antaville tahoille osoitettiin väistötiloja siten, kuin niitä oli mahdollista tarjota. Nuorisopalveluiden omalle bänditoiminnalle ei ole vielä löytynyt järkeviä tiloja ja tällä hetkellä toiminnalle vuokrataan tiloja Espoosta.

Keväällä 2018 laadittiin nuorisotalon peruskorjauksen tarveselvitys, jossa esitettiin neljä korjausvaihtoehtoa. Kaupunginhallitus hyväksyi nuorisotalon peruskorjauksen tarveselvityksen 3.9.2018 (§ 129) korjausvaihtoehto 2 mukaisena ohjaamaan jatkosuunnittelua. Valitun vaihtoehdon mukaisesti rakennus peruskorjataan ja ennallistetaan. Tilojen käyttöä sovelletaan rakennuksen asettamien reunaehtojen mukaisesti.

Nuorisotalon peruskorjauksen hankesuunnittelulle on kaupungin investointiohjelmassa määrärahaa 300 000 € vuoden 2019 aikana toteutettavaan hankesuunnitteluun. Hankkeelle myös haettiin siirrettäväksi vuodelta 2018 käyttämättä jäänyt määräraha suunnittelun jatkamiseen. Hankesuunnittelu käynnistyi syksyllä 2018. Suunnittelu on tehty tiiviissä yhteistyössä hankkeessa käyttäjän edustajana toimivan kulttuuri- ja vapaa-aikapäällikön kanssa.

Kaupunginvaltuusto on kokouksessaan 17.06.2019 (§ 39) päättänyt hyväksyä nuorisotalon peruskorjauksen hankesuunnitelman ja että hankkeen luonnos- ja toteutussuunnitteluun sekä toteutuksen käynnistämiseen myönnetään 3 000 000 euron suuruinen määräraha vuodelle 2020 ja hankkeen toteutukseen 3 840 000 euron suuruinen määräraha vuodelle 2021. Hyväksyessään nuorisotalon peruskorjauksen hankesuunnitelman valtuusto edellytti, että peruskorjauksen jatkosuunnittelussa nuorisovaltuusto otetaan mukaan suunnitteluun.

Nuorisovaliokunta on kokouksessaan 26.08.2019 (§ 15) päättänyt hyväksyä nuorisopalveluiden talousarvio- ja taloussuunnitelmaehdotuksen vuodelle 2020 sillä lisäyksellä, että tarkoituksenmukaiset tilat nuorisotoimelle järjestetään kiireellisesti joko olemassa oleviin kaupungin tiloihin tai väliaikaisiin keskeiselle paikalle.

Kauniaisten nuorisopalveluiden palvelukokonaisuus

Kauniaisten nuorisopalveluiden ensisijainen kohderyhmä on kauniaislaiset 10-25 vuotiaat nuoret. Palveluiden keskiössä on nuorisotila, joka nuorisotyön näkökulmasta on ehdottoman tärkeä paikka. Nuorisotila on nuorelle suunniteltu, avoin tila, jossa hän saa olla oma itsensä. Nuorisotila edustaa monelle nuorelle sitä paikkaa, jossa saa irrallaan arjen pakottavista askareista, läksyistä ja velvoitteista harrastaa ja toteuttaa itselleen tärkeitä asioita. Nuorisotila on paikka, jossa nuori voi tehdä, pelata, leikkiä, tutustua muihin nuoriin, kokeilla ja oppia uusia asioita sekä löytää kavereita. Nuorisotilatoiminnan yksi peruskivistä on perinteisesti ollut bänditoiminta. Taustalla on Kauniaisten yleinen musiikkiprofiili sekä työntekijöiden osaaminen ja vahvuudet. Musiikki on myös hyvä kanava löytää yhteisiä keskustelunaiheita nuorten kanssa ja sitä kautta mahdollisesti päästä käsiksi piileviin ongelmiin tms. joka kytkeytyy erityisnuorisotyöhön, seksuaalivalistukseen ja ehkäisevään päihdetyöhön. Myös digitalinen nuorisotyö ja nuorten pelaaminen ovat aiheita, joita nuorisotilassa otetaan huomioon ja viimeisien vuosien aikana erityisesti e-urheilu ja sen ottaminen haltuun myös Kauniaisissa on ollut nuorisopalveluiden toiminnan kohteena.

Tiivis yhteistyö kolmannen sektorin toimijoiden kanssa on myös nuorisotyön kentän tärkeä elementti ja ison osa Kauniaisten harrastustoiminnasta tuottaa nimenomaan partiolaislippukunnat, vpk-toiminta, liikuntaseurat, tai-

teen perusopetus jne. Omaehtoisen liikkumisen mahdollisuudet Kauniaisissa ovat erinomaiset. Omaehtoisen liikkumisen edellytykset on kehitetty osallistamisen periaatteita hyödyntäen ja mm. vuonna 2016 peruskorjattu skeittipuisto on esimerkki tästä. Lisäksi kaupungista löytyy useita parkour-telineitä, taideseinä jne. sekä kattava kokoelma erilaisia liikuntalaitoksia. Niille nuorille, jotka eivät syystä tai toisesta löydä sijaa liikuntaseuroissa, nuorisopalvelut järjestää perjantai-iltaisin sisäliikuntaa nuorten ehdoilla Kasavuoren koulukeskuksen ja Svenska skolcentrumin liikuntasaleissa. Kauniaisista löytyy myös ruotsinkielistä Tyttöjen-talo tyyppistä toimintaa, Tjevjullan-toimintaa tarjoaa tällä hetkellä Barnavårdsföreningen.

Etsivän nuorisotyön osalta Kauniaisilla on yhteistyö Espoossa sijaitsevan Ohjaamotalon ja Vamos-toiminnan kanssa sekä Omnian ja Svepsin työpajatoiminnan kanssa. Kauniainen on viimeisen parin vuoden aikana ottanut hoitaakseen etsivän työn itse (aiemmin se hankittiin ostopalveluna), joka on osoittautunut tuloksellisemmaksi toiminnaksi kuin aikaisempi malli. Tällä hetkellä tavoitamme nuoret entistä paremmin yhteistyössä sosiaalitoimen ja TE-palvelujen kanssa. Järjestämme myös vuosittaisia tapahtumia yhdessä edellä mainittujen tahojen kanssa, jotta nuoret löytäisivät tien elämässä eteenpäin. Näihin tapahtumiin TE-palveluiden piirissä olevat nuoret on velvoitettu tulemaan, mutta ajatus on tietenkin auttaa nuoria, eikä pakottaa heitä, ottaen huomioon, että etsivä nuorisotyö nuorisolain nojalla pohjautuu nuoren omaan vapaaehtoisuuteen.

Kauniaisten nuorisovaltuusto on ehdottoman tärkeä osa nuorten osallisuutta ja tämänhetkinen malli tuntuu toimivan. Nuorisovaltuusto on hyvä taso Kauniaislaisten nuorten ja Kauniaislaisten päättäjien välillä ja antaa niille nuorille, jotka osallistuvat toimintaan, erinomaisen näköalapaikan kaupungin toimintaan. Nuorisovaltuuston nimetty sihteeri on etsivä nuorisotyöntekijä ja vaikka nuorisovaltuuston olemus ei ole laissa säädetty, kuntalaki kuitenkin velvoittaa nuorten vaikuttajaryhmän olemassaoloa.

Nuorisopalvelut tekee myös paljon seudullista yhteistyötä muiden kuntien kanssa (Espoo, Vantaa, Helsinki ja Kirkkonummi) liittyen nuorten leiritöihin, bändikiertuotoimintaan sekä jalkautuvaan nuorisotyöhön, jotta tavoittaisimme nuoret entistä paremmin. Nuorisotyö raiteilla-projekti on tästä yksi esimerkki. Projektin tavoite Kauniaisten näkökulmasta on entistä paremmin tavoittaa Kauniaislaiset nuoret missä liikkuvatkin osana arkeansa myös oman kaupungin rajojen ulkopuolella. Koska Kauniaisten yläkoulussa ja lukioissa on yli puolet muista kaupungeista tulleita nuoria, seudullinen yhteistyö on järkevää, eikä kaikki Kauniaislaiset nuoret myöskään käy koulua oman kaupungin oppilaitoksissa. Yhteistyö jalkautuvassa työssä on kaiken a ja o ja teemme paljon yhteistyötä myös kauniaislaisten seurakuntien sekä Länsi-Uudenmaan poliisilaitoksen kanssa. Nuoriso-ohjaajat jalkautuvat Kauniaisiiin iltaisin ja viikonloppuisin keskustelemaan nuorten kanssa (työaikalainsäädännön rajojen puitteissa).

Nuorisopalvelut toimivat tällä hetkellä seuraavissa kiinteistöissä: kaupunginkirjasto (nuorisotila), Villa Odenwall (Digilab) ja Pohjoinen Heikelintie 12 (nuorisopalveluiden hallinto/tukikohta). Nuorisopalveluiden hallinnassa on myös partiolaisten kolot ts. Toimen pojat ja Oravanmarjat, Kavallintie 14 sekä Grankulla Scoutkår, Eteläinen Heikelintie 5. Kasavuoren koulukeskuksessa sijaitsee myös partiolaisten varusteille tarkoitettu varastotila, joka

on nuorisopalveluiden hallinnassa. Bänditoimintaan vuokrataan tällä hetkellä tila Espoosta, Kasavuoren koulukeskuksessa sijaitsevat toimintaan soveltuvat tilat ovat tällä hetkellä kulttuuripalveluiden hallinnassa ja vuokrattu Kauniaisten radiokerholle. Radiokerhon kanssa käydään tällä hetkellä neuvotteluja mahdollisesta siirtymisestä muihin tiloihin. Lisäksi nuorisopalveluiden hallintaan kuuluu Kauniaisten skeittipuisto. Bänditiloista on käyty neuvottelua myös Raamattuopiston kanssa, mutta yhteistä toimintamallia ei ole toistaiseksi löytynyt.

Kouluyhteistyö on myös luonnollinen osa nuorisopalveluiden toimialuetta. Nuorisopalvelut tekevät vuosittain erilaisia ryhmäytämistoimenpiteitä eri oppilaitosten kanssa. Lisäksi oppilashuollon yhteistyötä, seksuaalivalistusta sekä häiriökäyttäytymiseen puuttumista tehdään tapauskohtaisesti. Todettakoon, että Kasavuoren koulukeskuksessa sijaitsee pieni nuorille tarkoitettu tila, jota hallinnoi koulunuoriso-ohjaaja. Mäntymäen koululla on myös koulunuoriso-ohjaajan resurssi käytettävissä ja vastaavanlaista järjestelyä suunnitellaan myös ruotsinkieliselle opetustoimelle. Koulunuoriso-ohjaajat työskentelevät hyvässä yhteistyössä nuorisopalveluiden nuoriso-ohjaajien kanssa.

Vaihtoehtoiset ratkaisut

Nuorisopalveluiden saatavuuden varmistamiseksi kaikkialla kaupungissa tulisi tarkastaa toimintaa ja tarvittaessa laajentaa niitä toimenpiteitä, jossa on puutteita. Kaupunginkirjastossa sijaitseva nuorisotila on erittäin niukka ottaen huomioon, että tilassa saattaa illan aikana käydä yli 30 nuorta. Alla esitellyt vaihtoehdot on selvitetty yhteistyössä opetustointen, yhdyskunta-toimen sekä mahdollisten tulevaisuuden yhteistyökumppaneiden kanssa.

Vaihtoehtoista riippumatta nuorisotila on käytössä arkipäivisin n. klo. 14-20, mikä osaltaan tarkoittaa tiettyä tehottomuutta tilankäytössä. Nuorisotilan sijainti ja luonne neutraalina maaperällä on myös erittäin tärkeä aspekti nuorisotyötä. Huomionarvoista on, että nuori saattaa esimerkiksi vierastaa ajatusta viettää vapaa-aikaa koulurakennuksessa esimerkiksi siellä kokemansa kiusaamisen vuoksi. Toisaalta koulurakennus saattaa olla juuri se neutraali tila, jonne nuori saa tulla vanhempiansa luvalla viettämään myös vapaa-aikaa.

Nämä edellä mainitut seikat tulisi siis huomioida nuorisotilan sijoittamisessa. Lisäksi on myös huoli siitä, että löytääkö esim. suomenkielinen nuori nuorisotilan, joka on sijoitettu ruotsinkieliseen kouluun ja päinvastoin, ja uskaltaako hän sinne tulla koulupäivän päätteeksi.

1. Nuorisotila vuokrataan Kauniaisten kaupungin keskustassa sijaitsevas- ta Kauppakeskus Granista. Vapaana on tällä hetkellä 250 m² tarkoi- tukseen soveltuva tila, jonka vuokratustannus on 5 045 € kk (alv 0%) eli vuosikustannus 60 540 €. Vertailuhinta n. 20€/m²/kk. Tila sijaitsee kauppakeskuksen yläkannella, sosiaali- ja terveystoimen tilojen välittä- mässä läheisyydessä. Tilat ovat vuokratustannuksiltaan verrannollisia keskenään. Tila olisi mahdollista vuokrata heti ja vuokrasopimus voi jatkua esimerkiksi siihen asti, kunnes nuorisotalo on saneerattu vuonna 2021 syksyllä tai tarvittaessa pitempään. Tilassa on myös mahdollista toteuttaa bänditoimintaa, siten kun siihen tarkoitukseen varattava tila

äänieristetään riittävästi.

Ratkaisu edellyttää edellä mainitun mukaisesti lisämäärärahaa nuorisopalveluiden talousarvioon.

Oheismateriaali (vain valiokunnan jäsenille): Tilan pohjapiirustus

2. Kauniaisiin rakennetaan väliaikaisratkaisuna kevytrakenteinen nuorisotila n. 200 m² esim. Saharan kentän laitaan (Saharassa on paremmat mahdollisuudet vastata kuntateknillisiin vaatimuksiin esim. viemäröinti, Thurmaninpuiston skeittipuiston välittömään läheisyyteen tilapäisrakennusta ei voi sijoittaa viitaten mm. viemäröintiin). Arvioitu, toimittajilta saatujen hintatiedustelujen mukainen vuokratkustannus, on toimintaan soveltuvalla esim. 170 m² rakennukselle n. 4 000 €/kk (alv 0 %) eli vuosikustannus 48 000 €. Vertailuhinta on n. 24€/m²/kk. Edellä mainittu hinta ei kuitenkaan sisällä kuntateknillisiä rakentamisen vaatimia edellytyksiä, perustuksineen tarkoittaen viemäröintiä, veden- ja sähkön saantia jne. Yhdyskuntatoimelta saatu arvioitu kustannus edellä mainittuun (mikäli ei ole jo valmiina) on noin 40 000 €.

Mikäli löydettäisiin ratkaisu, jolla saataisiin yhdistettyä mahdollisia muita tilapäisten tilojen käyttötarpeita esim. ruotsinkielisen koulukeskuksen H-osan remontin yhteydessä tarvittavat väistötilat, olisi perusteltua rakentaa väliaikaisia tiloja jotka ovat aidosti tehokkaassa käytössä. Yhdyskuntatoimen lausunnon perusteella myös ruotsinkielisen koulukeskuksen välittömään läheisyyteen olisi mahdollista saada kuntateknillisiä rakentamisen vaatimia edellytyksiä mm. viemäröintiä huomattavasti huokeampaan hintaan kuin edellä mainittu. Alustavien hintatiedustelujen mukainen kustannusarvio tälle on n. 10 000€. Tällöin tulisi kuitenkin ottaa huomioon, että väliaikaiset tilat tulisi soveltaa sekä opetukseen että nuorisotyöhön. Tilassa on myös mahdollista toteuttaa bänditoimintaa siten kun siihen tarkoitukseen varattava tila äänieristetään riittävästi.

Ratkaisu edellyttää edellä mainitun mukaisesti lisämäärärahaa nuorisopalveluiden talousarvioon.

3. Toiminta jatkuu entisellään siihen asti, että nuorisotalo peruskorjataan tarkoittaen kirjaston nuorisotilan käytön jatkamista, Villa Odenwall/Digilab-tilan käytön jatkamista sekä koulukeskus-, seura- ja seurakuntayhteistyön edelleen kehittämistä tavoitteena saada esim. kaupungin olemassa olevat tilat entistä avoimempaan iltaikäyttöön nuorille. Bänditoiminnalle etsitään tässä vaihtoehdossa edelleen ratkaisua.

Ratkaisu ei edellytä lisämäärärahaa.

Nuorisovaltuustolta on pyydetty lausuntoa edellä mainittuihin ratkaisuehdotuksiin. Lausunnot raportoidaan valiokunnan kokouksessa.

Hallintosäännön mukaan valiokunta johtaa ja kehittää alaistaan toimialaa ja vastaa palvelujen tuloksellisesta järjestämisestä. Lisämääräraha edellyttää hallintosäännön mukaan käsittelyä KH:ssa ja KV:ssa.

Sivistystoimenjohtaja:

Nuorisovaliokunta päättää kaupungin taloudellisen tilanteen huomioiden, että nuorisopalvelut jatkavat nykyisellä palveluverkollaan vaihtoehto 3 mukaan. Nuorisopalveluiden tilanpuute huomioiden nuorisovaliokunta edellyttää, että kaupungin hallinnassa olevat tilat otetaan ensisijaisesti kaupungin oman toiminnan käyttöön.

.....

Sivistystoimenjohtaja muutti päätösehdotustaan ja ehdotti asian palauttamista uudelleen valmisteltavaksi, jotta neljättä vaihtoehtoa voitaisiin vielä selvittää.

Sivistystoimenjohtaja ja kulttuuri- ja vapaa-aikapäällikkö kertoivat uudesta vaihtoehdosta, josta tietoa tuli valmisteluun vasta viime viikon lopussa. Osoitteessa Bredantie 15 sijaitsee kaupungin omistama omakotitalo, oikeastaan kaksi erillistä kiinteistöä, joissa nuorisopalvelut voisivat tilapäisesti toimia vuosina 2020 ja 2021. Esim. rakennusvalvonnan lupaa ja muutostöitä pitää kuitenkin vielä selvittää.

Sivistystoimenjohtaja ja kulttuuri- ja vapaa-aikapäällikkö kertoivat myös nuorisovaltuuston (nuva) lausunnosta vaihtoehdoista. Nuva näkee vaihtoehdon 1, eli kauppakeskuksen tilan, parhaimpana. Nuva ei ole ottanut kantaa Bredantien vaihtoehtoon.

Jäsen Sandberg ehdotti varapuheenjohtaja Eväsojan ja jäsen Orhanin kannattamana, että valittaisiin vaihtoehto 1. Valiokunta kannatti ehdotusta yksimielisesti.

Päätös:

Valiokunta esittää kaupunginhallitukselle esitettäväksi edelleen kaupunginvaltuustolle hyväksyttäväksi vaihtoehdon 1 mukaista 60 540 euron vuotuis- ta lisämäärärahaa nuorisopalveluiden talousarvioon nuorisotilan vuokraamiseksi Kauppakeskus Granista.